

Фінансується
Європейським
Союзом

DANISH
REFUGEE
COUNCIL

Правовий бюлетень Данської ради у справах біженців (DRC) | Випуск 94: 1 Травня – 31 Травня 2023

1. Парламент частково скасовує оподаткування пошкодженого або знищеного нерухомого майна, а також доходів, отриманих в рамках тимчасового захисту за кордоном

Довідка: 15 березня 2022 року Верховна Рада ухвалила [Закон №2120-IX](#), який передбачає податкові пільги для благодійних організацій, отримувачів благодійної допомоги, фізичних осіб-підприємців та підприємств, у тому числі для малого та середнього бізнесу¹. Закон частково звільнив від сплати податку за земельні ділянки, розташовані в зонах активних бойових дій. Але податкові зобов'язання за пошкоджене та зруйноване житло не були включені до Закону 2022 року.

Подальші зміни: 11 квітня 2023 року Верховна Рада прийняла [Закон №3050-IX](#), який розширює перелік пільг, зменшуючи податкове навантаження на земельні ділянки та пошкоджене і зруйноване майно, розташоване в зонах активних бойових дій або на непідконтрольних Уряду територіях (НПУТ). Новоприйнятий Закон також врегульовує питання декларування фінансової допомоги, отриманої особами, які перебувають під тимчасовим захистом за межами України.

[Закон №2120-IX](#) разом з останніми змінами передбачає наступну схему податкових пільг:

Податок на землю	на 2022 рік:
	Оподаткування земельних ділянок, розташованих в зоні бойових дій або НПУТ, призупиняється: <ul style="list-style-type: none"> • для фізичних осіб - на період з 1 січня 2022 року по 31 грудня 2022 року • для юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців - на період з 1 березня 2022 року по 31 грудня 2022 року.
	На 2023 рік:

¹ Див. [Правовий Бюлетень Данської Ради Випуск 77](#) для того, щоб дізнатися більше інформації щодо цього питання.

	<p>Оподаткування земельних ділянок, розташованих в зоні активних бойових дій або НПУТ², призупиняється на весь період проведення бойових дій або НПУТ на відповідній території.</p>
<p>Податок на пошкоджене або зруйноване житло</p>	<p>Оподаткування пошкодженого або зруйнованого житла, розташованого в зоні активних бойових дій або НПУТ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • для фізичних осіб - на 2021 та 2022 роки • для юридичних осіб - на період з 1 березня 2022 року по 31 грудня 2022 року • як для фізичних, так і для юридичних осіб - з 1 січня 2023 року - призупиняється на весь період ведення бойових дій або НПУТ на відповідній території. <p>Передумови:</p> <ul style="list-style-type: none"> • житло було пошкоджено/зруйновано у 2022 році (або наступних роках) внаслідок воєнних дій • факт пошкодження/руйнування має бути зафіксований у Реєстрі нерухомості. <p>Нарахування податку на відповідні пошкоджені об'єкти відновлюється з наступного місяця після відновлення/реставрації та визнання їх придатними для проживання/використання за цільовим призначенням.</p> <p>Якщо житло зазнало незначних пошкоджень і є придатним для проживання, відповідні органи влади можуть звільнити від сплати податку або зменшити ставку податку.</p>

Звільнення від декларування доходів, отриманих в рамках програми тимчасового захисту за кордоном: чинне податкове законодавство вимагало декларування іноземних доходів і робило їх об'єктом оподаткування. Це спричиняло адміністративне та фінансове навантаження на мільйони українців, які отримують щомісячні соціальні виплати від європейських країн. Останні зміни значно знизили таке навантаження. Закон визначив, що фінансова допомога від іноземних держав, компаній та організацій, отримана особою, яка перебуває під тимчасовим захистом за кордоном, не підлягає декларуванню.

² Інформація про те, що відповідна територія визначена як зона активних бойових дій або НПУТ відповідно до чинного законодавства: [Закон №1207-VII «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України»](#) та [Перелік](#) громад у районах бойових дій або НПУТ.

2. Кабінет Міністрів зменшив максимальний розмір компенсації за пошкоджене майно³

Довідка: 21 квітня 2023 року Кабінет Міністрів прийняв [Постанову №381](#), якою затвердив Порядок надання компенсації за окремі категорії житла, пошкодженого внаслідок воєнних дій. Порядок встановлює максимальний розмір компенсації за одне пошкоджене житло у розмірі 500 000 гривень.

Подальші зміни: 12 травня 2023 року Кабінет Міністрів затвердив [Постанову №487](#), зменшивши максимальний розмір компенсації за пошкоджене майно з 500 000 до 200 000 гривень.

3. Кабінет Міністрів затвердив схему роботи комісій з питань компенсації за зруйноване майно

19 травня 2023 року Кабінет Міністрів прийняв [Постанову №516](#), якою затвердив Примірне положення про порядок роботи Комісії з питань компенсації за зруйноване майно.

Комісія є консультативно-дорадчим органом, що утворюється виконавчим органом сільської, селищної, міської ради, військовою або військово-цивільною адміністрацією. До її основних завдань належать

- розгляд заяв про виплату компенсації
- надання консультацій та інформації одержувачам
- перевірка критеріїв для отримання компенсації
- огляд пошкодженого майна
- допомога у відновленні документів, а також
- підготовка рішень комісії до затвердження.

У своїй діяльності Комісія керується Конституцією України, Законом України "Про порядок відшкодування збитків за пошкодження та знищення нерухомого майна" та іншими нормативно-правовими актами.

Комісія має право:

- запитувати документи та інформацію
- утворювати тимчасові робочі групи та
- проводити засідання, на яких рішення приймаються шляхом голосування.

Рішення оформлюються протоколами, які підписуються членами Комісії та вносяться до Державного реєстру пошкодженого та знищеного майна. Рішення Комісії про відшкодування підлягають затвердженню уповноваженим органом у визначені строки.

Рішення може бути оскаржене в адміністративному або судовому порядку.

4. Парламент вносить корективи у доступ до безоплатної вторинної правової допомоги

10 квітня 2023 року Верховна Рада ухвалила [Закон №3022-IX](#), яким внесла наступні зміни у доступ до безоплатної правової допомоги.

---

³ Див. [Правовий Бюлетень Данської Ради Випуск 93](#) для того, щоб дізнатися більше інформації щодо цього питання.

<p>Розширено доступ до безоплатної правової допомоги для окремих категорії громадян</p>	<ul style="list-style-type: none"> • діти, недієздатні особи або особи, дієздатність яких обмежена, можуть звертатися щодо отримання <ul style="list-style-type: none"> ○ безоплатної первинної правової допомоги ○ безоплатної вторинної правової допомоги особисто з питань, що допускаються до розгляду в суді • особа з інвалідністю може звернутися щодо отримання безоплатної вторинної правової допомоги, якщо дохід такої особи не перевищує двох прожиткових мінімумів для працездатних осіб⁴
<p>Річний ліміт послуг безоплатної правової допомоги</p>	<p>Окремі категорії осіб, у тому числі внутрішньо переміщені особи (ВПО), мають право на безоплатну вторинну правову допомогу</p> <ul style="list-style-type: none"> • не більше 6 разів протягом бюджетного року та • не більше ніж за шістьма рішеннями про надання безоплатної вторинної правничої допомоги.
<p>Вдосконалення засобів доступу</p>	<p>Додаткові заходи для полегшення доступу до безоплатної правової допомоги включатимуть:</p> <ul style="list-style-type: none"> • залучення перекладача, у тому числі сурдоперекладача, за рахунок коштів державного бюджету • можливість подання електронних звернень про надання безоплатної правової допомоги

5. Кабінет Міністрів вніс зміни до деяких правил надання тимчасового житла для ВПО

Довідка: 29 квітня 2022 року Кабінет Міністрів прийняв [Постанову №495](#), яка встановлює правила та умови надання тимчасового житла для ВПО⁵. Постанова, серед іншого, встановлює правила визначення права на отримання тимчасового житла та пріоритетність, а також порядок формування житлового фонду для ВПО.

Подальші зміни: 2 травня 2023 року Кабінет Міністрів [Постановою №429](#) затвердив зміни до попереднього порядку. Поправка застосовується виключно до новобудов, збудованих або реконструйованих для тимчасового проживання ВПО. Згідно зі змінами, лише певні групи ВПО мають право на тимчасове проживання у новозбудованих будинках, а саме:

- працівники підприємств, переміщених (евакуйованих) з зон активних бойових дій, або

⁴ 1 прожитковий мінімум для працездатних осіб становить 2684 гривень станом на 1 Січня 2023 року

⁵ Див. [Правовий Бюлетень Данської Ради Випуск 80](#) для того, щоб дізнатися більше інформації щодо цього питання.

- особи, які належать до соціально вразливих груп населення, зокрема особи з інвалідністю, особи похилого віку, діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування, сім'ї, в яких виховується більше 3 дітей, тощо.

6. Кабінет Міністрів сприяє працевлаштуванню ВПО у районах де уряд України відновив контроль

23 травня 2023 року Кабінет Міністрів прийняв [Постанову №524](#), якою започаткував пілотний проєкт зі створення резерву державних службовців, які мають бути працевлаштовані у районах де уряд України відновив контроль.

Метою створення резерву є забезпечення кадрових потреб місцевих військових адміністрацій та інших державних органів, які створюються або відновлюють свою роботу у районах де уряд України відновив контроль.

Першочергове право на працевлаштування матимуть такі особи

- особи зі статусом учасника бойових дій
- внутрішньо переміщені особи
- особи, які раніше обіймали ці посади
- особи, які постраждали від позбавлення волі внаслідок воєнних дій.

Інші законодавчі зміни:

1. Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури переглянуло середню вартість житла ([Наказ №408](#) від 17 травня 2023 року)⁶.

2. Кабінет Міністрів створив Координаційні центри з питань підтримки цивільного населення ([Постанова №470](#) від 9 травня 2023 року).

Координаційний центр є консультативно-дорадчим органом, створеним для підтримки та координації надання допомоги особам, постраждалим внаслідок війни, в тому числі ВПО, особам з інвалідністю внаслідок війни тощо. До компетенції таких центрів належать питання соціального захисту, забезпечення житлом та працевлаштування постраждалих осіб, а також надання психосоціальної, медичної та юридичної допомоги постраждалим особам.

3. Кабінет Міністрів запровадив "гарячу лінію" для заявників щодо отримання компенсації за пошкоджене майно ([Постанова №565](#) від 30 травня 2023 року). Гаряча лінія створена для надання консультацій, рекомендацій та роз'яснення тим, хто звертається за компенсацією. Крім того, Кабінет Міністрів зобов'язав одержувачів компенсації надсилати інформацію про завершення відновлювальних робіт через додаток «Дія».

---

⁶ Середня вартість використовується для деяких розрахунків, в тому числі для програми доступної іпотеки. Див. [Правовий Бюлетень Данської Ради Випуск 84](#) для того, щоб дізнатися більше інформації щодо цього питання.

Цей правовий бюлетень розроблений завдяки фінансовій підтримці у рамках цивільного захисту та гуманітарної допомоги Європейського Союзу.

Деякі терміни, що використовуються у цьому документі, взяті із законопроектів або чинного законодавства. Відповідальність за зміст бюлетеня несуть виключно автори. Погляди, висловлені в цьому документі, жодним чином не повинні сприйматися як відображення офіційної позиції Європейського Союзу чи Данської ради у справах біженців (DRC). Ні Європейська Комісія, ні DRC не несуть відповідальності за будь-яке використання інформації, що міститься в ньому.